

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Д О К Л А Д

относно промени в нормативни и поднормативни актове, които са свързани с правомощията на Областен управител и дейността на Областна администрация Велико Търново през месец януари 2019г.

Относно ДВ, бр. 1 от 03.01.2019 г.

1. В официалния раздел на ДВ, бр. 1 от 03.01.2019 г. е публикуван ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията

С § 4. в чл. 124а се създава ал. 9:

"(9) Изработването на парцеларни планове за елементите на техническата инфраструктура извън границите на урбанизираните територии, разположени на територията на повече от една община в границите на една област или на територията на повече от една област, се разрешава със заповед на компетентния орган по чл. 124а, ал. 3 /областен управител/ или 4, въз основа на задание, което включва варианти на трасето."

С § 5. в чл. 124б се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изречение второ думите "по чл. 124а, ал. 5 се дават от органите по чл. 124а, ал. 1, 3 /областен управител/ и 4" се заменят със "се издават", а думите "а от органите по чл. 124а, ал. 2 – в 14-дневен срок от постъпване на искането за разрешение" се заличават.

2. Създава се ал. 6:

"(6) При необходимост компетентният орган по чл. 124а, ал. 3 /областен управител/ или 4 може да наложи строителна забрана за времето, необходимо за създаването на парцеларните планове по чл. 124а, ал. 9, но за не повече от две години. Налагането на строителна забрана спира прилагането на действащите за територията общи и подробни устройствени планове в обхвата на засегнатите поземлени имоти по приетия вариант на трасе, на който е извършена оценка по екологичното законодателство. Заповедта за налагане на строителна забрана се съобщава с обявление, обнародвано в "Държавен вестник", и може да бъде обжалвана по реда на чл. 215."

С § 10. се създава чл. 128а:

"Чл. 128а. (1) Съгласуването на заданията, на предложенията за изменение на подробни устройствени планове и на проектите на устройствени планове и техни изменения с експлоатационните дружества се извършва служебно от кмета на общината или от компетентния орган по чл. 124а, ал. 3 /областен управител/, 4 и 6. Експлоатационните дружества са длъжни да предоставят исканата информация, мотивирани възражения и предписания в 14-дневен срок от поискването.

(2) Когато изработването на проект на подробен устройствен план или на негово изменение е по инициатива на лица по чл. 124а, ал. 5, кметът на общината, съответно компетентният орган по чл. 124а, ал. 3 /областен управител/, 4 и 6, в 7-дневен срок от постъпване на заявлението изпраща проекта на задание, съответно на скицата по чл. 135, ал. 2, на експлоатационните дружества, които са длъжни в 14-дневен срок да предоставят необходимите данни и предписания за изработване на съответния проект.

(3) В 7-дневен срок от внасянето в общината на проекта на подробен устройствен план или на негово изменение от лица по чл. 124а, ал. 5 кметът на общината, съответно компетентният орган по чл. 124а, ал. 3 /областен управител/, 4 и 6, го изпраща за съгласуване на експлоатационните дружества, които са длъжни в 14-дневен срок да съгласуват проекта, да направят мотивирани възражения или да дадат допълнителни предписания.

(4) В случай че в сроковете по ал. 1 и 3 експлоатационно дружество не представи мотивирано възражение, се приема, че съгласува проекта без забележки."

С § 12. в чл. 133 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алиянея 8 се изменя така:

"(8) В случаите по ал. 7 /а именно в процеса на изработване на нов общ устройствен план или на изменение на действащ общ устройствен план, след разглеждането на проекта от експертния съвет към органа, компетентен да одобри плана/, **изработване на проект за нов подробен устройствен план или на проект за изменение на подробния устройствен план се разрешава от органа, компетентен да одобри проекта на общ устройствен план или на изменение на действащ общ устройствен план, а за Столична община – от общинския съвет.**"

2. Създава се ал. 9:

"(9) В процеса на изработване на проект на общ устройствен план или на проект за изменение на общ устройствен план **изработването на проект на подробен устройствен план по чл. 124, ал. 9 се разрешава от органа по чл. 124а, ал. 3/областен управител/ и 4. Разрешението за изработване на подробен устройствен план се предоставя на органа, компетентен да одобри проекта на общ устройствен план или проекта за неговото изменение, когато той е различен от органа, издал разрешението. Органът, компетентен да одобри проекта на общ устройствен план или проекта за изменение на общия устройствен план, отразява обекта на техническата инфраструктура в проекта на общ устройствен план или в проекта за изменение на общия устройствен план.**"

С § 13. в чл. 134 /влезлите в сила общи устройствени планове могат да се изменят/ се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава нова т. 6:

"б. се налага предвижданията му да бъдат съобразени с одобрен парцеларен план, разрешен на основание чл. 124а, ал. 9;"

2. В ал. 3, изречение второ накрая се поставя запетая и се добавя "с изключение на случаите по чл. 124а, ал. 9".

3. Създава се нова ал. 8:

"(8) Без да се изменя планът за застрояване и без да се променя установеното с плана за регулация предназначение, по реда на ал. 6 може да се допуска от високо в средно и/или ниско и от средно в ниско по характер застрояване. Издадените визи не променят предвижданията на действащия план за застрояване. Разрешените въз основа на тях строежи могат да се пристрояват и/или надстрояват до обема на предвижданията на действащия план за застрояване или се премахват по реда на чл. 53а."

4. Досегашната ал. 8 става ал. 9.

С § 14. в чл. 135 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 думата "14-дневен" се заменя с "едномесечен". /това е срокът в който компетентният орган, а именно областен управител със заповед разрешава или отказва да се изработи проект за изменение на плана./

2. В ал. 5 се създават изречения второ и трето: "При наличие на основание по чл. 134, ал. 1, т. 6 компетентният орган по ал. 1 нарежда да се изработи служебно проект за изменение на действащите общ и/или подробен устройствен план за привеждането им в съответствие с одобрения парцеларен план, разрешен на основание чл. 124а, ал. 9. Заповедта се издава в едномесечен срок от влизането в сила на парцеларния план."

3. Създава се ал. 7:

"(7) Заповедите по ал. 3 и 5 се съобщават на заинтересованите лица по чл. 131 по реда на чл. 124б, ал. 2."

С § 15. в чл. 140 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата "поиска" се заменя с "подаде заявление за издаване на", а изречение второ се заличава.

2. В ал. 3 думите "чл. 134, ал. 6 и 7" се заменят с "чл. 134, ал. 6, 7 и 8".

3. АLINEЯ 7 се изменя така:

"(7) **Визата за проектиране се издава** от главния архитект на общината, съответно от **областния управител**, от министъра на регионалното развитие и благоустройството. Визата за проектиране на специални обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната, се издава от министъра на отбраната, от министъра на вътрешните работи, от председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" или от председателя на Държавна агенция "Разузнаване", когато се отнася за обекти на съответното министерство или агенция. **Визата за проектиране се издава в едномесечен срок от постъпване на заявлението по ал. 1.**"

С § 16. в глава осма, раздел I се създава чл. 140а:

"Чл. 140а. (1) В заявлението по чл. 140, ал. 1 възложителят или упълномощеното от него лице може да поиска с визата за проектиране да му бъдат предоставени и изходните данни, необходими за проектирането и за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура от съответните експлоатационни дружества, като опише инвестиционното си намерение.

(2) В 7-дневен срок от получаването му компетентният орган по чл. 140, ал. 7 изпраща заявлението по ал. 1 до експлоатационните дружества за предоставяне на исканите изходни

данни, необходими за изработване на инвестиционния проект и на условията за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура.

(3) В 14-дневен срок от получаване на заявлението експлоатационните дружества предоставят служебно становище на компетентния орган по чл. 140, ал. 7 /областен управител/, съдържащи исканите в заявлението по ал. 1 изходни данни, необходими за проектирането и условията за присъединяване.

(4) Изходните данни и условията за присъединяване съдържат техническите параметри и изискванията на съответното дружество към съоръженията в присъединявания обект, схема с посочване на начина и мястото на присъединяване, необходимите сервитутни зони на съоръженията за присъединяване, възможните срокове за присъединяване, както и други данни, определени в наредбите по чл. 84, ал. 3 от този закон и чл. 116, ал. 7, чл. 125, ал. 3 и чл. 196, ал. 1 от Закона за енергетиката.

(5) В тридневен срок от предоставянето на всички изходни данни по ал. 4 от експлоатационните дружества компетентният орган по чл. 140, ал. 7 /областен управител/ уведомява заявителя по ал. 1, който в тридневен срок може да направи възражения.

(6) При липса на възражения в срока по ал. 5 компетентният орган по чл. 140, ал. 7 /областен управител/ издава визата за проектиране. При наличие на възражения се повтаря процедурата по ал. 2 и 3, като заявителят не може да прави повторно възражение.

(7) Във визата за проектиране по ал. 6 освен данните по чл. 140 се включват и предоставените от експлоатационните дружества изходни данни и условия за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура.

(8) Визата за проектиране по ал. 6 е основание за сключване на договори с експлоатационните дружества за временно водоснабдяване на строителната площадка по време на изпълнение на строителството и/или за временно електроснабдяване на строителния обект – когато в имота не е осигурено захранване, и на договори за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура при посочените в нея условия, ако в едногодишен срок от влизането ѝ в сила възложителят внесе за съгласуване и одобряване инвестиционния проект. Експлоатационните дружества не могат да поставят допълнителни условия, утежняващи възложителя. Когато в едногодишния срок от влизането в сила на визата за проектиране възложителят не внесе за съгласуване и одобряване инвестиционния проект, той следва да поиска от експлоатационните дружества да му предоставят нови изходни данни и условия за присъединяване по реда, определен в наредбите по чл. 84, ал. 3 от този закон и чл. 116, ал. 7, чл. 125, ал. 3 и чл. 196, ал. 1 от Закона за енергетиката.

(9) Образецът на заявлението по ал. 1 се утвърждава от министъра на регионалното развитие и благоустройството след съгласуване с председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране."

С § 20. в чл. 237 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

"(3) При неизпълнение на задълженията по чл. 125, ал. 4, чл. 128а и по чл. 140а, ал. 3 кметът на общината, съответно областният управител, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на отбраната, министърът на вътрешните работи, председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" или председателят на Държавна агенция "Разузнаване" налага имуществена санкция на съответното експлоатационно дружество в размер на 1000 лв. седмично до изпълнение на задължението."

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите "ал. 1 и ал. 2" се заменят с "ал. 1, 2 и 3".

С § 21. в допълнителните разпоредби в § 3 ал. 2 се изменя така:

"(2) Цените на административно-техническите услуги, които предоставят експлоатационните дружества в процеса на инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството – предоставяне на изходни данни, необходими за проектирането и за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура, съгласуване на проекти, даване на становища или предписания и други, извън случаите, когато се предоставят безвъзмездно, се определят с тарифа от Комисията за енергийно и водно регулиране при условията на чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. Тарифата се обнародва в "Държавен вестник" и се публикува на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране, както и на интернет страниците на експлоатационните дружества – в частта ѝ за съответното дружество."

С § 22. в преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 82 от 2012 г.; изм., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 101 от 2015 г.) в § 149 думите "1 януари 2019 г." се заменят с "1 януари 2021 г."

С Преходните и заключителни разпоредби се регламентира следното:

§ 23. Сервитутните ивици на съществуващите водоснабдителни и канализационни проводи (мрежи) и съоръжения – публична държавна и публична общинска собственост, се отразяват в

кадастъра по реда на чл. 31а от Закона за кадастъра и имотния регистър с размер и разположение на зоната на ограничение, определени в наредбата по чл. 13, ал. 1.

§ 24. (1) Наредбите по чл. 84, ал. 3 от този закон и чл. 116, ал. 7, чл. 125, ал. 3 и чл. 196, ал. 1 от Закона за енергетиката се привеждат в съответствие с разпоредбите на този закон в двумесечен срок от влизането му в сила.

(2) В срока по ал. 1 Комисията за енергийно и водно регулиране приема тарифата за цените на услугите по § 3, ал. 2 от допълнителните разпоредби.

§ 25. (1) **Започнатите производства за изработване на проекти на устройствени планове или на проекти за изменение на устройствени планове, които не са приключили до влизането в сила на този закон с издаване на акт за одобряването им, се приключват по досегашния ред.**

(2) Започнати са производствата по ал. 1, за които до влизането в сила на този закон е издадено разрешение от компетентния орган за изработването на съответния проект.

§ 26. (1) **Започнатите производства по съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти и по издаване на разрешение за строеж, които не са приключили до влизането в сила на този закон, се приключват по досегашния ред.**

(2) Започнати са производствата по ал. 1, за които до влизането в сила на този закон е внесен инвестиционен проект за съгласуване и одобряване от компетентния орган и/или за издаване на разрешение за строеж. За започнато производство се смята и наличието на съгласуван от компетентния орган идеен инвестиционен проект.

§ 27. (1) **Започнатите производства по издаване на визи за проектиране до влизането в сила на този закон се приключват по досегашния ред.**

(2) Започнати са производствата по ал. 1, за които до влизането в сила на този закон е подадено заявление за издаване на виза за проектиране.

Относно ДВ, бр. 3 от 08.01.2019 г.

- 1. В официалния раздел на ДВ, бр. 3 от 08.01.2019 г. е публикувано ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 357 на МС от 31.12.2018 г. за приемане на Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари**

С разпоредбата на чл. 16 се регламентира, че за да преценят вида, степента и обема на прилаганите мерки за комплексна проверка на клиента съгласно глава втора от ЗМИП, лицата по чл. 4 /ОУ е лице по чл.4, т.23/ от същия закон **определят рисковия профил на клиента**, като идентифицират и оценяват **рисковете, които произтичат от установяването на делово взаимоотношение с клиента или от извършването на случайна сделка или операция от клиента.**

В чл.17 са посочени рискови фактори, които следва да се отчитат при идентифицирането на рисковете, свързани с клиента и неговия действителен собственик, свързани със стопанската или професионалната дейност на клиента, свързани с репутацията на клиента, с вида и поведението на клиента.

В чл.18 са посочени рисковите фактори, които следва да се отчитат във връзка с идентифицирането на рисковете, свързани с държавите и географските зони, в които клиентът или действителният собственик на клиента са установени, извършват стопанската си или професионална дейност или с които са свързани по друг начин. Тук се включват и рисковете свързани с ефективността на системите за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, тези свързани с нивото на риск от финансиране на тероризъм, свързани с нивото на прозрачност и степента на спазване на данъчното законодателство, свързани с нивото на предикатната за изпирането на пари престъпна дейност

В чл.19 са посочени рисковете, които следва да се отчитат при идентифицирането на рисковете, свързани с продуктите, услугите, сделките или операциите, а в **чл.20**, тези свързани с механизмите за доставка.

С чл.21 се регламентира следното:

(1) **При идентифициране и оценка на рисковете, произтичащи от деловото взаимоотношение или случайната сделка или операция, за определяне на рисковия профил на клиента и с оглед вземане на решение за вида, степента и обема на мерките за комплексна проверка на клиента, които следва да се прилагат, при определяне на относителната тежест на отделните рискови фактори лицата по чл. 4 от ЗМИП отчитат как същите се отнасят към характера и целта на деловото взаимоотношение или случайната сделка или операция. При използване на система за автоматично определяне на нивото на риск за конкретно делово взаимоотношение или случайна операция или сделка се извършва последващ преглед, а при необходимост – и промяна на нивото на риск. Действията по прегледа, а ако е приложимо – и промяната, се извършват от представителите на специализираните служби по чл. 106 от ЗМИП или от определени от лицето по чл.**

4 от ЗМИП негови служители и се документират. Периодите за извършване на прегледа се определят в зависимост от обективни критерии с цел гарантиране прилагането спрямо последващите сделки и операции на клиента на съобразени с установения риск подходящи мерки за комплексна проверка.

(2) **Когато наличието на някои от рисковите фактори не може да бъде установено към момента на установяване на деловото взаимоотношение** по обективни причини, лицата по чл. 4 от ЗМИП прилагат мерките за комплексна проверка съобразно риска, установен по реда на чл. 98 от ЗМИП, преди установяване на деловото взаимоотношение, съответно преди извършването на случайната сделка или операция, като отчитат, доколкото е приложимо, рисковите фактори и обстоятелствата по чл. 16 – 20. След установяване на деловото взаимоотношение рисковите фактори и обстоятелствата се отчитат от момента на тяхното установяване.

(3) Оценката по чл. 16, включително отчетените рискови фактори и определената им относителна тежест, се документира и съхранява по реда на глава трета, раздел I от ЗМИП. Когато се предвижда прилагане на мерки за опростена комплексна проверка в случаи, които не попадат в предварително одобрените по чл. 25, ал. 2 от ЗМИП категории, оценката по чл. 16 се одобрява от служител на висша ръководна длъжност на лицето по чл. 4 от ЗМИП.

(4) **Оценката по чл. 16 се актуализира периодично, като периодите за актуализация се определят съобразно установения риск и се посочват във вътрешните правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари, приети по реда на глава осма, раздел I от ЗМИП.**

(5) Независимо от периодите за актуализация, предвидени във вътрешните правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, приети по реда на глава осма, раздел I от ЗМИП, лицата по чл. 4 от същия закон предприемат **незабавно действия за актуализиране на оценката по чл. 16, когато при прилагане на мерките за комплексна проверка по чл. 10, т. 4 и 5 от ЗМИП установят несъответствие на информацията за клиента, сделките и операциите с характера и целта на установеното делово взаимоотношение и с установения по отношение на делово взаимоотношение с клиента риск.**

В чл.24 и чл.25 е регламентиран реда за извършване на опростена комплексна проверка.

Преди пристъпването към прилагане на мерки за опростена комплексна проверка при условията и по реда на глава втора, раздел III от ЗМИП лицето по чл. 4 от ЗМИП уведомява писмено дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" за идентифицираните категории клиенти, продукти и услуги с по-нисък риск и за намерението да се прилагат мерки за опростена комплексна проверка спрямо тях, като в уведомлението включват и описание на отделните рискови фактори, които са взети предвид, както и основните заключения при определянето на относителната им тежест. При поискване лицата по чл. 4 от ЗМИП предоставят допълнителна информация на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" в определения за това срок. Действията за установяване на наличието на обстоятелствата, обуславящи прилагането на мерки за опростена комплексна проверка по глава втора, раздел III от ЗМИП, се документират и събраните данни, документи и информация се съхраняват по реда на глава трета, раздел I от ЗМИП.

Лицето по чл. 4 от ЗМИП извършва **повторна преценка за наличие на основание за прилагане на мерки за опростена комплексна проверка**, когато в хода на прилагане на мерките за комплексна проверка по чл. 10, т. 4 и 5 от същия закон по отношение на установено делово взаимоотношение, спрямо което се прилагат мерки за опростена комплексна проверка, лицето по чл. 4 от ЗМИП установи:

1. наличие на съществена промяна във вида, стойността, обема, честотата, размера и начина на извършване на сделките и операциите, или
2. друга промяна, която би могла да окаже влияние върху нивото на установения риск, включително поради промяна на относителната тежест на рисков фактор, отчетен при оценката по чл. 16.

Тези действията се документират и събраните данни, документи и информация се съхраняват по реда на глава трета, раздел I от ЗМИП.

В Раздел III „Разширена комплексна проверка“ включващ разпоредбите от чл. 25 до чл. 33 се регламентира следното:

Посочени са случаите, в които лицата по чл. 4 от ЗМИП следва да прилагат поне два от способите по чл. 42, ал. 2 от ЗМИП, за да установят дали клиентът или действителният собственик на клиента юридическо лице или друго правно образувание е лице по чл. 36 от ЗМИП, както и кои са източниците за информация.

В чл.26 е регламентирано, че когато източниците на информация, на които се основават вътрешните системи по чл. 42, ал. 1 от ЗМИП, включват **писмена декларация по чл. 42, ал. 2, т. 2 от същия закон, декларацията следва да съдържа реквизитите съгласно приложение № 1.** Декларацията по ал. 1 може да бъде включена като част от друг документ, изходящ от декларатора, но трябва да съдържа всички реквизити по приложение № 1 и да не предизвиква съмнение относно лицето, което я подава, и относно съдържанието ѝ. Декларацията по ал. 1 се подава пред лицето по чл. 4 от

ЗМИП или пред определен от него служител, включително чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис, при спазване на изискванията на раздел VII.

Съгласно чл.27 за изясняване на източника на имуществено състояние на клиент или действителния собственик на клиента, за когото са установили, че е лице по чл. 36 от ЗМИП, и при наличието на механизъм за публичност лицата по чл. 4 от същия закон:

- **извършват периодично преглед и сравнение** между информацията за декларираното имущество на клиента или действителен собственик на клиента и информацията, установена в резултат на прилагането на мерките за комплексна проверка.
- **извършват периодично преглед на сделките и операциите, извършвани в рамките на деловото взаимоотношение** с клиент, за когото или за действителния собственик на когото са установили, че е лице по чл. 36 от същия закон, **с оглед на преценка относно наличието на съществена промяна във вида, стойността, обема, честотата, размера и начина на извършване на сделките и операциите**, която би могла да окаже влияние върху нивото на установения риск.

Действията следва да се документират и се актуализират на годишна база или на по-кратки периоди от време, ако лицето по чл. 4 от ЗМИП прецени, че е необходимо, или при дадени такива указания от директора на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност". Актуализацията се извършва на по-кратки периоди и когато клиентът или действителният собственик на клиента, за когото е установено, че е лице по чл. 36 от ЗМИП, е от държава, за която е налична информация за установено високо ниво на корупция или за установени съществени пропуски в механизмите за прилагане на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. Такава актуализация се извършва и когато клиентът или действителният собственик на клиента, за когото е установено, че е лице по чл. 36 от ЗМИП, е свързан със сектор, по отношение на който в извършваната от Европейската комисия наднационална оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, оценките на риска по чл. 95 и 98 от ЗМИП или оценката на риска по чл. 100 от ЗМИП, ако е приложимо, е установен по-висок риск от корупция или изпиране на пари.

Лицата по чл. 4 от ЗМИП могат да преценят прилагането на сроковете и на базата на информация, съдържаща се в насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз, Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF), международни организации с компетентност в сферата на превенцията и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма и в насоки, решения или документи, приети от държавни органи и институции с компетентност в сферата на превенцията и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, или на друга достъпна информация при задължително отчитане надеждността на източника ѝ.

Съгласно чл.27, след изтичането на срока по чл. 37, ал. 1 от ЗМИП /когато дадено лице е престанало да заема длъжност по чл. 36, ал. 2 за период не по-малък от една година/ лицата по чл. 4 от същия закон извършват оценка на риска от деловото взаимоотношение с клиента с оглед на преценка относно необходимостта от продължаване прилагането на една или на няколко от мерките за разширена комплексна проверка. Оценката се документира и съхранява по реда на глава трета, раздел I от ЗМИП. Оценката се актуализира периодично, като периодите за актуализация се определят във вътрешните правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма на лицето по чл. 4 от ЗМИП, приети по реда на глава осма, раздел I от същия закон, в зависимост от обективни критерии с цел гарантиране прилагането на подходящи мерки за комплексна проверка спрямо последващите сделки и операции на клиента, които са съобразени с нивото на риск.

Съгласно чл. 29, когато в хода на текущото и на разширеното наблюдение на деловото взаимоотношение с клиент, за когото или за действителния собственик на когото е установено, че е лице по чл. 36 от ЗМИП, се установят ситуации на потенциално по-висок риск, се изисква одобрение от служител на висша ръководна длъжност на лицето по чл. 4 от ЗМИП за продължаване на деловото взаимоотношение с клиента. В зависимост от честота на ситуацияите такова разрешение може да се изисква и на годишна база или на по-кратки периоди според нивото на установения риск.

В чл. 30 са посочени допълнителните категории рискови фактори, които следва да се отчитат от лицата по чл. 4 от ЗМИП при извършване на оценка преди въвеждането на нови продукти, бизнес практики и механизми за доставка, както и преди използването на нови технологии при нови или вече съществуващи продукти, бизнес практики и механизми за доставка, при идентифицирането и оценката на произтичащите от това рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризъм по чл. 48, ал. 2 от ЗМИП.

Предвидено е, че оценката се одобрява от служител на висша ръководна длъжност на лицето по чл. 4 от ЗМИП и се документира и съхранява по реда на глава трета, раздел I от същия

закон. При установен висок риск от изпиране на пари и финансиране на тероризъм по ал. 1 – 6 лицата по чл. 4 от ЗМИП прилагат мерки за разширена комплексна проверка съобразно риска. **Оценката се актуализира периодично, като периодите за актуализация се определят съобразно нивото на установения риск и се посочват във вътрешните правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари,** приети по реда на глава осма, раздел I на ЗМИП. **Независимо от периодите за актуализация, предвидени във вътрешните правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, приети по реда на глава осма, раздел I от ЗМИП, лицата по чл. 4 от същия закон предприемат незабавно действия за актуализиране на оценката, когато по отношение на продуктите, бизнес практиките, механизмите за доставка или новите технологии настъпят промени, които оказват влияние върху нивото на произтичащия от въвеждането и използването им риск от изпиране на пари и финансиране на тероризъм.**

В чл. 31 е посочено, че извън случаите по чл. 35 от ЗМИП лицата по чл. 4 от същия закон прилагат мерки за разширена комплексна проверка на клиента съобразно риска и когато в резултат на идентифицирането и оценката на рисковете по реда на раздел I, които произтичат от установяването на делово взаимоотношение с клиента или от извършването на случайна сделка или операция от клиента, установят високо ниво на риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм, като в ал.2 са посочени мерките, които могат да бъдат включени.

В чл. 32 се посочва, че мерките по чл.31, ал.2 могат да се прилагат и в случаите по чл. 35 от ЗМИП в допълнение към мерките за разширена комплексна проверка по глава втора, раздел IV от същия закон, когато лицата по чл. 4 от ЗМИП установят, че рискове, идентифицирани в извършената от Европейската комисия оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм или в оценките на риска по чл. 95, 98 и 100 от ЗМИП, не могат да бъдат ограничени чрез прилагането на чл. 35 – 49 от ЗМИП и чл. 24 – 30 от този раздел. Действията за установяване наличието на обстоятелствата, обуславящи прилагането на тези мерки, се документират и събраните данни, документи и информация се съхраняват по реда на глава трета, раздел I от ЗМИП. В случаите по чл. 32, ал. 1 задължително се спазват изискванията, определени в чл. 51, ал. 2 от ЗМИП.

С чл. 33 се указва, че видът на конкретните мерки за разширена комплексна проверка, прилагани в случаите по чл. 31, ал. 1, и на допълнително прилаганите мерки за разширена комплексна проверка в случаите по чл. 32, ал. 1, както и степента и обемът им се съобразяват с установения риск.

В Раздел IV се съдържат особените правила по отношение на електронните пари.

В Раздел V са посочени способите за идентифициране на клиенти и проверка на идентификацията.

Съгласно чл. 35 в случаите по чл. 54, ал. 2 от ЗМИП, когато идентифицирането на юридическо лице, регистрирано в държава членка, се извършва чрез установяване на обстоятелства, вписани в търговския регистър или в съответния официален публичен търговски или дружествен регистър на тази държава членка, лицата по чл. 4 от ЗМИП документират предприетите действия по извършване на справка и идентифициране на клиента по начин, който позволява да бъдат установени: датата и часът на извършване на справка; лицето, извършило справка; последната дата на актуализация по партидата на юридическото лице в съответния регистър; данните по чл. 54, ал. 4 от ЗМИП; документите, съдържащи данни по чл. 54, ал. 4 от ЗМИП, когато същите не са видни в справка, но са налични в сканирани документи по партидата на юридическото лице; създаване на справка за всички действия по идентифицирането; други данни и информация, преценени от лицето по чл. 4 от ЗМИП като необходими за целите на идентифицирането. Документирането трябва да не позволява: промяна на поредността на предприетите действия; неправомерно унищожаване и/или изтриване на справка; неправомерен достъп, изменение или разпространение на справка.

Чл. 36 посочва, че лицата по чл. 4 от ЗМИП могат да не събират копия от официалните документи за самоличност на представителите, пълномощниците и на другите физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентифицирането на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, когато: са изпълнени условията по чл. 26 от ЗМИП и са събрани необходимите данни за физическите лица съгласно чл. 25, ал. 3, т. 1 от ЗМИП и събраните данни са проверени по реда на чл. 55 от ЗМИП. Това се прилага и в случаите по чл. 27 – 31 от ЗМИП при наличие на условията по чл. 26 от ЗМИП. Независимо от това лицата по чл. 4 от ЗМИП следва да изпълняват и останалите си задължения по ЗМИП във връзка с идентифицирането на физическо лице.

Раздел VI съдържа регламент за начина на идентифициране на действителните собственици и проверка на тяхната идентификация

В чл. 37 е указано, че за идентифицирането на физическо лице, което е действителен собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, освен справките и документите по чл. 59, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗМИП лицата по чл. 4 от същия закон събират и декларация по чл. 59, ал. 1, т. 3 от ЗМИП, която съдържа реквизитите съгласно приложение № 2.

Декларацията може да бъде включена като част от друг документ, изходящ от декларатора, но трябва да съдържа всички реквизити по приложение № 2 и да не предизвиква съмнение относно лицето, което я подава, и относно съдържанието ѝ. Декларацията се подава пред лицето по чл. 4 от ЗМИП или пред определен от него служител при спазване изискванията на чл. 15 от ЗМИП.

В чл. 39 се указват действията за установяване на потенциална свързаност с трети лица и идентифициране на тези трети лица, които лицата по чл.4 от ЗМИП трябва да извършат, когато за тях възникне съмнение, че лицето, което извършва операция или сделка, не действа от свое име и за своя сметка.

С чл. 40 се регламентира, че в случаите на извършване на операция или сделка чрез трето лице – приносител на документ за извършване на операцията или сделката, лицата по чл. 4 от ЗМИП идентифицират и проверяват идентификацията и на третото лице – приносител на документа.

В Раздел VII са регламентирани особените правила, които трябва да се спазват от лицата по чл.4 от ЗМИП при установяване на делови взаимоотношения или извършване на случайна операция или сделка чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис, или чрез друга форма без присъствието на клиента, а в Раздел VIII особени правила по отношение на юридическите лица с нестопанска цел.

Раздел IX „Изясняване на произхода на средствата“, чл.47, се регламентира, че в случаите по чл. 66, ал. 2 от ЗМИП, когато лицата по чл. 4 от същия закон изясняват произхода на средствата чрез писмена декларация от клиента или от неговия законен представител или пълномощник, декларацията следва да съдържа реквизитите съгласно приложение № 4, като тя може да бъде включена като част от друг документ, изходящ от декларатора, но трябва да съдържа всички реквизити по приложение № 4 и да не предизвиква съмнение относно лицето, което я подава, и относно съдържанието ѝ. Декларацията се подава пред лицето по чл. 4 от ЗМИП или пред определен от него служител преди извършването на операцията или сделката. Лицата по чл. 4 от ЗМИП не приемат за изяснен произхода на средствата, ако декларацията по ал. 1 не е попълнена, подписана и подадена съгласно ал. 1 – 3.

С чл. 50 се регламентира, че за целите на чл. 114, ал. 2 от ЗМИП за осъществяване на контролна дейност по прилагането на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма чрез прилагането на основан на риска подход дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" може да поиска от лицата по чл. 4 от същия закон документи и сведения, включително статистически данни. Изисканите документи и сведения се предоставят в определения от дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" срок и съгласно утвърдени от директора на дирекцията образци. При определяне на срока за предоставяне се вземат предвид обемът и съдържанието на исканата информация.

В Раздел I „Разкриване на информация при съмнение за изпиране на пари“ от глава IV „Разкриване на информация“ е регламентирано следното:

Съгласно чл. 51 лицата по чл. 4 от ЗМИП подават уведомленията по чл. 72, ал. 1 и 2 от ЗМИП до дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" по образец, утвърден от директора на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност". При узнаване за изпиране на пари и/или за наличие на средства с престъпен произход уведомяването и на компетентните органи съгласно Наказателно-процесуалния кодекс, Закона за Министерството на вътрешните работи и Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" се извършва от лицата по чл. 4 от ЗМИП при спазване на условията и ограниченията за разкриване на информация по чл. 80 от ЗМИП. Към уведомлението се прилагат и копия на събраните документи. В съответната част от утвърдения образец на уведомлението до дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" лицата по чл. 4 от ЗМИП посочват и кои компетентни органи съгласно Наказателно-процесуалния кодекс, Закона за Министерството на вътрешните работи и Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" са уведомени. Към уведомленията се прилагат служебно заверени копия на всички събрани документи за операцията или сделката и за клиента. Когато документите се предоставят на електронен носител, лицето по чл. 4 от ЗМИП може да удостовери верността на копията на представяните документи с оригиналите, като посочи изрично същото в уведомлението. **В неотложни случаи уведомяването може да се извърши в устна форма с последващо писмено потвърждение в срок до 24 часа.** Неспазването на формата не води до недействителност на извършеното уведомяване, освен в случаите, в които уведомяването следва да бъде извършено във формат, определен от директора, както и когато следва да се извърши по електронен път.

С чл. 52 се въвежда задължение за лицата по чл. 4 от ЗМИП да завеждат в специален дневник следното:

1. всяко съобщение на свой служител за възникнало съмнение за изпиране на пари или за наличие на средства с престъпен произход независимо от начина, по който е направено съобщението, заедно със заключение относно необходимостта от докладване на възникналото съмнение по реда на чл. 72 от ЗМИП;

2. заключение относно целта и характера на операциите или сделките, които попадат в обхвата на чл. 35, т. 6 от ЗМИП, както и заключение за наличието на съмнение за изпиране на пари или за наличие на средства с престъпен произход.

Това се прилага и за съобщения и заключения, направени пред представител на специализираната служба по чл. 106 от ЗМИП, пред лицата, които управляват и представляват лицето по чл. 4 от ЗМИП, пред лицето по чл. 4 от ЗМИП или пред друг служител, заемащ висша ръководна длъжност, определен съгласно чл. 107, ал. 3 – 5 от ЗМИП.

Дневникът следва да се прошнурова, пронумерова и заверява с подписа на ръководителя на специализираната служба и с печата на лицето по чл. 4 от ЗМИП. Той може да се поддържа и в електронен вид или информацията по ал. 1 може да се съхранява по друг начин чрез вътрешните системи на лицето по чл. 4 от ЗМИП, ако електронният дневник, съответно начинът на съхраняване чрез вътрешните системи, отговаря на следните изисквания:

1. функционалните му характеристики позволяват:

а) удостоверяване на времето на записване на съобщението с точност до година, дата, час, минута и секунда с квалифицирано удостоверение за време;

б) създаване на историческа справка за всички движения, свързани с въвеждане на записи в електронния дневник;

2. функционалните му характеристики не позволяват:

а) промяна на поредността на записаните съобщения или на тяхното съдържание;

б) неправомерно унищожаване и/или изтриване на записано съобщение;

в) неправомерен достъп, изменение или разпространение на дневника.

При завеждане на съобщение лицето, пред което е направено съобщението, открива преписка, в която се събират и подреждат по реда на тяхното постъпване всички документи, имащи отношение към извършените от служители на лицето по чл. 4 от ЗМИП действия, свързани със съобщението или съответните операции и сделки по чл. 35, т. 6 от ЗМИП. Лицата, които управляват и представляват лицето по чл. 4 от ЗМИП, лицето по чл. 4 от ЗМИП или другите служители, заемащи висша ръководна длъжност, определени съгласно чл. 107, ал. 3 – 5 от ЗМИП, отговарят за правилното съхраняване и водене на дневника по ал. 1 и на преписките по ал. 5.

С чл. 54 се въвежда задължение за лицата по чл. 4 от ЗМИП да предоставят информацията по чл. 76, ал. 1 от същия закон на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" на месечна база до 15-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнася информацията, на хартиен или магнитен носител или по електронен път по образец, утвърден от директора на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност". Информацията по чл. 76, ал. 1 от ЗМИП може да се предоставя по електронен път след изграждането на защитена електронна връзка между съответното лице по чл. 4 от ЗМИП и дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност".

В Глава шеста „ОЦЕНКА НА РИСКА“ се съдържа Раздел II „Изготвяне на оценка на риска от задължените субекти“, съгласно който:

В чл. 60 се посочва, че за изготвяне на оценките си на риска по чл. 98 от ЗМИП лицата по чл. 4 от същия закон могат да използват избрана от тях методика и категории рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, които включват най-малко категориите на висок, среден и нисък риск. При изготвяне на оценките на риска следва да се отчитат, доколкото е приложимо, и рисковите фактори по чл. 16 – 20. Посочено е, че лицата по чл. 4 от ЗМИП, които допускат установяване на делови взаимоотношения или извършване на случайна операция или сделка чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис или чрез друга форма без присъствието на клиента, включват в оценката си на риска по чл. 98 от ЗМИП и оценка на произтичащия от това риск.

Оценките на риска на лицата по чл. 98 от ЗМИП следва да се актуализират на всеки две години. Оценката се актуализира и в следните случаи:

1. настъпване на значителна промяна на предоставяните или използваните продукти, услуги и механизми за доставка или по отношение на клиентите и географските фактори;

2. установяване от дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" или от съответния орган за надзор в рамките на контролната им дейност на нарушения на ЗМИП, ЗМФТ и настоящия правилник, които се отразяват негативно на извършената от лицето по чл. 4 от ЗМИП оценка на риска по чл. 98 от същия закон;

3. настъпване на други събития или фактори, които биха могли да имат съществено значение за общото ниво на риск, произтичащ от дейността на лицето по чл. 4 от ЗМИП.

Въведено е задължение за лицата по чл. 4 от ЗМИП да отчетат резултатите от оценката по ал. 1 във вътрешните си правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително като въвеждат подходящи мерки за комплексна проверка и за вътрешна организация и контрол и обучение на служителите. Лицата по чл. 4 от ЗМИП въвеждат и система за преглед на вътрешните правила с цел предприемане на действия за преодоляване на установените слабости при констатирано неефективно управление на рисковете.

Глава седма „ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ И КОНТРОЛ“, Раздел I „Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари“

Съгласно чл. 61 приетите от лицата по чл. 4 от ЗМИП вътрешни правила по чл. 101 от ЗМИП се изпращат за утвърждаване на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" в срока по чл. 103, ал. 2 от ЗМИП, като се подава заявление съгласно образец, утвърден от директора на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" и публикуван на интернет страницата на Държавна агенция "Национална сигурност". Към заявлението се прилагат приетите вътрешни правила и писмен акт на лицето по чл. 4 от ЗМИП за тяхното приемане.

Съгласно чл. 66 във вътрешните правила по чл. 101 от ЗМИП се включва и информация за оценките, системите, механизмите, както и други данни и информация, предвидени в настоящия правилник.

Разпоредбата на чл. 67 предвижда, че лицата по чл. 4 от ЗМИП изготвят на годишна база план за въвеждащо и продължаващо обучение на служителите си за запознаването им с изискванията на ЗМИП и актовете по прилагането му, който се изпраща на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" в срок до 15-о число на месец февруари на годината, за която се отнася. В плана се включва и текущо практическо обучение, насочено към разпознаване на съмнителни операции, сделки и клиенти, и предприемане на необходимите действия при възникнали случаи на съмнение за изпиране на пари. При извършване на проверките на място по чл. 108, ал. 3 от ЗМИП лицата по чл. 4 от ЗМИП представят на контролните органи по чл. 108, ал. 2 от същия закон плановете по ал. 1 и отчетите по изпълнението им.

С чл. 68 е предвидено, че в случаите на неизпълнение на дадени по реда на чл. 103, ал. 3 или 8 от ЗМИП указания на директора на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" в срока по чл. 103, ал. 4 от ЗМИП дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" уведомява лицето по чл. 4 от ЗМИП за предстоящото публикуване на информация за неизпълнението по реда на чл. 103, ал. 9 от същия закон. В уведомлението може да се посочи срок, в който лицето по чл. 4 от ЗМИП да предостави допълнителна информация относно причините за неизпълнението. При непредоставяне на допълнителната информация в определения за това срок информацията за неизпълнението се публикува на официалната интернет страница на Държавна агенция "Национална сигурност". Когато е предоставена допълнителна информация, същата се взема предвид от директора на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" при преценката относно обема информация, който следва да се публикува.

С чл. 69 е регламентирано, че в срока по чл. 106, ал. 5 от ЗМИП /тоест в 7-дневен срок/ лицата по чл. 4, т. 2, 4, 6, 7, 12 – 27 и 29 – 32 от същия закон подават уведомление до дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" за обстоятелствата по чл. 107, ал. 2 и 3 от ЗМИП /вътрешният контрол по изпълнението на задълженията по този закон и правилника за прилагането му се осъществява лично от лицата по чл. 4, т. 2, 4, 6, 7, 12 – 27 и 29 – 32, съответно от лицата, които ги управляват и представляват/ съгласно образец, утвърден от директора на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" и публикуван на интернет страницата на Държавна агенция "Национална сигурност".

С § 3 от Допълнителните разпоредби на правилника е дадено легално определение на термина "Висше ръководство на лицето по чл. 4 от ЗМИП", а именно: орган на управление или представителство на лицето по чл. 4 или определени от тези органи техни членове.

Съгласно § 5 от ПЗР на Правилника по отношение на използването на нови технологии при вече съществуващи продукти, бизнес практики и механизми за доставка, чието използване е започнало преди приемането на настоящия правилник, лицата по чл. 4 от ЗМИП извършват оценка на произтичащия от това риск от изпиране на пари и финансиране на тероризъм. В тези случаи се прилага чл. 30, ал. 2 – 10 и се отчетат посочените в чл. 30, ал. 1, т. 1 – 3 категории рискови фактори. По отношение на използването на нови технологии при вече съществуващи продукти, бизнес практики и механизми за доставка, чието използване е започнало след приемането на настоящия правилник, се прилага чл. 30. Оценката на риска се включва във вътрешните правила по чл. 101 от ЗМИП. Оценката се одобрява от висшето ръководство на

лицето по чл. 4 от ЗМИП и се документира и съхранява по реда на глава трета, раздел I от същия закон.

Съгласно § 8 от ПЗР на Правилника до утвърждаването на образец по чл. 51, ал. 1 се прилага утвърдението от директора на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" образец по чл. 13, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари, приет с Постановление № 201 на Министерския съвет от 2006 г. (обн., ДВ, бр. 65 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 108 от 2007 г., бр. 37 от 2008 г., бр. 27 от 2013 г. и бр. 101 от 2014 г.).

Съгласно § 9 от ПЗР на Правилника председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" дава указания по прилагането на правилника.

Относно ДВ, бр. 5 от 15.01.2019 г.

1. В официалния раздел на ДВ, бр. 5 от 15.01.2019 г. е публикувано ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 4 на МС от 10.01.2019 г. за изменение и допълнение на Постановление № 67 на Министерския съвет от 2010 г. за заплатите в бюджетните организации и дейности

С § 3. в чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3, изречение второ думите "приложения № 4 и 5" се заменят с "приложение № 4".

2. Създават се ал. 12 – 20:

(16) Конкретните размери на индивидуалните основни месечни заплати на кметовете на общини, райони и кметства се определят от съответния общински съвет при условията на Закона за местното самоуправление и местната администрация, като размерът на определените заплати не може да надхвърля основната месечна заплата на министър. Индивидуалната основна месечна заплата на заместник-кметовете на общини/райони се определя в размер до 80 на сто от основната месечна заплата на кмета на общината/района, а на кметските наместници – в размер до 80 на сто от средната основна месечна заплата за кмет на кметство в общината.

(18) Извън случаите на ал. 10, 12, 13 и 14, ако друго не е определено в закон, размерите на основните месечни заплати на председателите на държавни агенции и на държавни комисии, на изпълнителните директори на изпълнителни агенции, на областните управители, на органите по чл. 10, ал. 1, т. 3, 4 и 5 от Закона за опазване на околната среда и на ръководителите на административни структури, създадени със закон или с постановление, се одобряват от Съвета за административната реформа по предложение на ресорните членове на Министерския съвет, отчитайки числеността на съответната администрация, нейния бюджет и функциите ѝ.

(19) Индивидуалните основни месечни заплати на заместниците на лицата по ал. 18 се определят в размер 80 на сто от основната месечна заплата на съответните ръководители.

С § 4. в чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

2. Създава се ал. 3:

"(3) Индивидуалните основни месечни заплати на лицата, заемащи длъжности по чл. 5, ал. 10 и 12 – 20 се определят в рамките на разходите за персонал, определени по бюджета на съответната административна структура."

С § 8 от Заключителните разпоредби в Постановление № 344 на Министерския съвет от 2018 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2019 г. (ДВ, бр. 107 от 2018 г.) се създава чл. 65:

"Чл. 65. (1) Разчетеното увеличение на разходите за персонал в бюджетните организации за 2019 г. не може да се ползва за разходи за допълнителни възнаграждения за постигнати резултати.

(2) Увеличението на заплатите за 2019 г. на работещите по служебни или трудови правоотношения в бюджетните организации следва да бъде минимум с 3 на сто независимо от конкретната оценка по Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация, когато е приложимо, като лицата, получили най-ниска годишна оценка на изпълнението на длъжността, не получават увеличение на заплатите за 2019 г."

§ 9. Постановлението влиза в сила от 1 януари 2019 г.

2. В официалния раздел на ДВ, бр. 5 от 15.01.2019 г. е публикувано ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 6 на МС от 14.01.2019 г. за изменение и допълнение на Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация

Правят се изменения относно определянето на индивидуалните основни месечни заплати на служителите, които постъпват за първи път в съответната административна структура в зависимост от притежаваната квалификация и професионалния опит, като се деференцират по прецизно минималните размери на възнаграждението за първа степен, при съобразяване с нивото на длъжностите.

Степените по наредбата от 6 на брой стават 4. Регламентира се, че при професионален опит, надвишаващ минимално изискуемия за длъжността с до 1 година – индивидуалната заплата се определя в рамките на степен 1 на нивото на основната месечна заплата за длъжността; с до 7 години индивидуалната заплата се определя в рамките на степен 2 /досега в 3 степен/, а с над 7 години – в рамките на степен 3 /досега в 4-та степен/ на нивото на основната месечна заплата за длъжността.

Относно увеличението на заплатите при завръщането от отпуск за бременност, раждане се прецизират основанията в съответствие със ЗДСл, като се добавят и отпуските за осиновяване или за отглеждане на дете по чл. 163, 164, 164а и 164б от Кодекса на труда. Предвижда се възможността увеличението да се извърши, ако по време на ползването на отпуска по чл. 163, 164, 164а и 164б от Кодекса на труда индивидуалните основни месечни заплати в администрацията са били увеличавани на основание чл. 11, ал. 1, т. 1, като това може да стане както при завръщането от отпуск, така и през следващата година, ако служителят не е получил годишна оценка на изпълнението с оглед спазването на Закона за защита от дискриминация.

Регламентира се, че увеличение на възнаграждението може да се извършва след изтичане на срока за изпитване и когато размерът на индивидуалната основна месечна заплата на служителя не е увеличаван въз основа на последната получена годишна оценка, като е определен по-висок допустим размер на увеличението – до 10 на сто, вместо досегашните до 5 на сто.

Предвижда се също така при завръщане от отпуск или от командировка с продължителност повече от една година или при възстановяване на уволнен служител заплатата да може да се увеличава възнаграждението при спазване изискванията на Закона за защита от дискриминация, а при завръщане от временна мобилност – да се отчита получената в приемащата администрация годишна оценка за изпълнението на длъжността.

В чл. 11 се създава ал. 3, със следното съдържание: "(3) Ако след увеличаване на индивидуалната основна месечна заплата на основанията по ал. 1, т. 1 – 5 размерът ѝ надхвърли максималния размер за определената по реда на чл. 9 степен за съответното длъжностно ниво, на служителя се определя и по-висока степен на основната месечна заплата, чийто максимален размер е по-висок от увеличената му индивидуална основна месечна заплата, с изключение на служителите, чиито заплати са определени в степен 4 на съответното длъжностно ниво."

В чл. 19, т. 6 се регламентира възможността за изплащане на допълнителното възнаграждение за изпълнение и/или управление на проекти или програми по чл. 21, ал. 4 от ЗДСл и и чл. 107а, ал. 9 от Кодекса на труда, като в чл. 25, ал. 7 – 9 са разписани правила относно служителите, които имат право да го получават. Създава се чл. 25а: "Чл. 25а. (1) Допълнителното възнаграждение по чл. 19, т. 6 се определя за изпълнението и/или управлението извън установеното работно време и длъжностната характеристика на служителя на:

1. проекти, съфинансирани със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, по които съответната администрация е бенефициент или партньор, при условията на чл. 49, ал. 3 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове;

2. проекти и програми, финансирани от други международни финансови институции и донори, по които съответната администрация е бенефициент или партньор.

Разписано е, че размерът на допълнителното възнаграждение по чл. 19, т. 6 е равен на възнаграждението на часова база, което лицето получава за изпълнение на дейностите по длъжностната характеристика.

Правят се промени в условията и реда за увеличаване на заплатите на основанията, регламентирани в ЗДСл., като се регламентира, че максимално допустимите размери при увеличение въз основа на годишната оценка на изпълнението се определят от ръководителя на административната структура в зависимост от разполагаемите средства и същите се променят, както следва: - до 2 на сто – при годишна оценка „Изпълнението отговаря не напълно на изискванията“ (вместо до 1 на сто); - до 10 на сто – при оценка „Изпълнението отговаря напълно на изискванията“ (вместо до 5 на сто); - до 15 на сто – при оценка „Изпълнението надвишава изискванията“ (вместо до 10 на сто) на сто; - до 20 на сто – при оценка „Изключително изпълнение“ (вместо до 15 на сто).

С чл. 14, ал. 2 се въвежда правило, че на служителите в едно административно звено с еднакви годишни оценки на изпълнението се определя еднакво процентно увеличение на индивидуалната основна месечна заплата, като на служителите в едно административно звено с по-високи годишни оценки на изпълнението на длъжността се определя по-високо процентно увеличение на индивидуалната основна месечна заплата.

В Преходните и заключителни разпоредби, с § 17 се регламентира, че преди увеличението на индивидуалните основни месечни заплати по чл. 12 през 2019 г. ръководителят на

административната структура може еднократно да определи нов размер на индивидуалните основни месечни заплати на отделни служители в рамките на разходите за персонал по бюджета на административната структура за 2019 г. в следните случаи:

1. когато индивидуалната основна месечна заплата на служителя е по-ниска с повече от 5 на сто от средния размер, определен към 31 декември 2018 г., на индивидуалните основни месечни заплати на служителите на същата длъжност в административната структура;

2. когато индивидуалната основна месечна заплата на служителя е по-ниска с повече от 5 на сто от средния размер на индивидуалните основни месечни заплати на служителите на същата длъжност в администрациите от същия вид, ако в административната структура няма служители на същата длъжност, по последните актуални данни за съответната длъжност.

Съгласно ал.2, новият размер на индивидуалната основна месечна заплата се определя до средния размер на заплатата за длъжността съгласно ал. 1, т. 1 и 2 и не може да надвишава с повече от 20 на сто предишния размер на индивидуалната основна месечна заплата на служителя.

При определянето на размера на заплатата в случаите по ал. 1 се отчитат кариерното развитие и годишните оценки на изпълнението от длъжността на съответните служители за периода 2012 – 2017 г. В случаите по ал. 1, т. 2 необходимите данни за областните администрации се предоставят от секретариата на Съвета за административната реформа в едномесечен срок от поискване на информацията.

С ал.5 се регламентира, че новият размер на индивидуалните основни месечни заплати, определени по реда на този параграф, се прилага от 1 януари 2019 г.

Общи указания за прилагането на ал. 1 и 3 се дават от председателя на Съвета за административната реформа.

С § 18 се указва, че в едномесечен срок от влизането в сила на постановлението ръководителят на административната структура:

1. актуализира вътрешните правила за заплатите в съответствие с измененията и допълненията в Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация;

2. определя нови степени на основните месечни заплати, както следва:

а) степен 1 – на служителите, чиито основни месечни заплати са определени в досегашните степени 1 и 2;

б) степен 2 – на служителите, чиито основни месечни заплати са определени в досегашната степен 3;

в) степен 3 – на служителите, чиито основни месечни заплати са определени в досегашната степен 4;

г) степен 4 – на служителите, чиито основни месечни заплати са определени в досегашните степени 5 и 6.

Разпоредбата на § 19. Регламентира, че увеличението на индивидуалните основни месечни заплати на основание чл. 12 въз основа на годишните оценки на изпълнението на длъжността за 2018 г. влизат в сила от 1 януари 2019 г. Предвижда се, че през 2019 г. размерът на увеличението на индивидуалните основни месечни заплати на служителите с годишна оценка на изпълнението за 2018 г. "Изпълнението отговаря не напълно на изискванията" е 3 на сто.

Относно ДВ, бр. 7 от 22.01.2019 г.

1. В официалния раздел на ДВ, бр. 7 от 22.01.2019 г. е публикувано ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 9 на МС от 18.01.2019 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет

С § 1. (в сила от 1.01.2019 г.) в Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, в чл. 1 ал. 2 се изменя така:

"(2) Удостоверяването на документи по реда, посочен в Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, се извършва от Министерството на външните работи, Министерството на правосъдието, Националния център за информация и документация и областните администрации в качеството им на органи, оправомощени от Република България да издават удостоверението по чл. 3, ал. 1 от тази конвенция."

С § 2. (в сила от 22.01.2019 г.) в Тарифа № 3 за таксите, които се събират за консулско обслужване в системата на Министерството на външните работи по Закона за държавните такси, в заключителните разпоредби се създава § 4:

"§ 4. За услугите по чл. 8 от тарифата, предоставяни от областните администрации за документи, издавани от кметовете и общинските администрации, се събира такса в размер 5 лева."

2. В официалния раздел на ДВ, бр. 7 от 22.01.2019 г. е публикувана НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения

С § 1. в чл. 10 т. 2 се изменя така:

"2. за процесуално представителство, защита и съдействие на страните по изпълнително дело и извършване на действия с цел удовлетворяване на парични вземания до 500 лв. – 1/10 от съответното възнаграждение по чл. 7, ал. 2, т. 1, за вземания от 500,01 лв. до 1000 лв. – 1/5 от съответното възнаграждение по чл. 7, ал. 2, т. 1, и за вземания над 1000 лв. – 1/2 от съответното възнаграждение по чл. 7, ал. 2, т. 2 – 7;"

Относно ДВ, бр. 9 от 29.01.2019 г.

1. В официалния раздел на ДВ, бр. 9 от 29.01.2019 г. е публикувана НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № Н-8 от 2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица

С § 1. в чл. 2 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) точка 1 се изменя така:

"1. ЕИК по БУЛСТАТ/ЕИК по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ) (клона/поделението), служебен номер, издаден от Националната агенция за приходите за осигурители и самоосигуряващи се лица; самоосигуряващите се лица, които са съдружници в търговски дружества или собственици на ЕООД, и физическите лица – членове на неперсонифицирани дружества, вписват ЕИК по БУЛСТАТ/ЕИК по ЗТРРЮЛНЦ или служебен номер на дружеството;"

б) в т. 2 думите "ползваните данъчни облекчения чрез работодателя" се заличават.

2. В ал. 2, т. 1 думите "ЕИК по регистър БУЛСТАТ/ЕИК на търговеца" се заменят с "ЕИК по БУЛСТАТ/ЕИК по ЗТРРЮЛНЦ".

С § 2. в чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. (В сила от 29.01.2019 г.) В ал. 1:

а) в т. 5 думите "от лицата по т. 1 и 2" се заменят с "от задължените лица по т. 1, 2 и 3";

б) създава се т. 7:

"7. декларация образец № 1 за лицата по чл. 4, ал. 3, т. 5 и 6 от Кодекса за социално осигуряване се подава след издадени задължителни предписания от контролните органи на Националния осигурителен институт, когато се отнася за периоди на упражняване на трудова дейност преди предходната календарна година; декларация образец № 1 се подава без издаване на задължителни предписания, когато в хода на проверка или ревизия органите по приходите служебно установят обстоятелства по чл. 103, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс или установят, че декларация не е подадена или не е следвало да бъде подадена."

2. В ал. 13 думите "чл. 4, ал. 1 и ал. 3, 5, 6, 9 и 10" се заменят с "чл. 4, ал. 1, 3, 5, 7, 9 и 10".

С § 3. (в сила от 29.01.2019 г.) в чл. 6 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 1 думите "чл. 3, ал. 1, т. 5" се заменят с "чл. 3, ал. 1, т. 5 и 7".

2. Алинея 7 се изменя така:

"(7) Декларациите по ал. 1, т. 1 – 4 на хартиен или електронен носител се подават с протокол съгласно приложение № 5, подписан от задълженото лице по тази наредба или негов представител, а за самоосигуряващите се лица – подписан от лицето. Когато се подава електронен носител, върху него ясно и четливо се означава ЕИК по БУЛСТАТ/ЕИК по ЗТРРЮЛНЦ. Достоверността на информацията, подадена с електронен носител, се доказва с подписа върху протокола. Протоколът се подава в два екземпляра, единият от които остава в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите."

С § 4. в чл. 8, ал. 1 изречение първо се изменя така: "Не се приемат декларации и/или заявления, които не съдържат ЕИК по БУЛСТАТ/ЕИК по ЗТРРЮЛНЦ, ЕГН, личен номер, личен номер на чужденец (служебен номер) на осигуреното лице, месеца, за който се отнасят данните, и подпис."

Правят се промени и в приложенията към наредбата.